

4. Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka 4.1: Směnné kurzy – roční

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Predikce	Predikce	Výhled
Směnné kurzy nominální:											
CZK / EUR	roční průměr	30,81	31,84	31,90	29,78	28,34	27,76	24,94	26,9	25,0	23,9
	index zhodnocení předch.r.=100	110,6	96,8	99,8	107,1	105,1	102,1	111,3	92,9	107,5	104,6
CZK / USD	roční průměr	32,74	28,23	25,70	23,95	22,61	20,31	17,03	21,0	20,3	19,9
	index zhodnocení předch.r.=100	116,2	116,0	109,8	107,3	105,9	111,3	119,2	81,3	103,3	101,9
NEER ¹⁾	průměr 2005=100	93,5	93,5	94,1	100,0	105,1	107,9	120,4	111	119	124
	index zhodnocení předch.r.=100	111,8	99,9	100,7	106,2	105,1	102,6	111,6	92,2	107,0	104,2
Reálný směnný kurz ²⁾											
vůči EA-12	průměr 2005=100	97,5	93,2	95,5	100,0	104,0	107,6	119,1	110	117	123
	index zhodnocení předch.r.=100	110,9	95,6	102,4	104,7	104,0	103,4	110,7	92,7	106,4	105,0

¹⁾ Nominální efektivní směnný kurz – index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

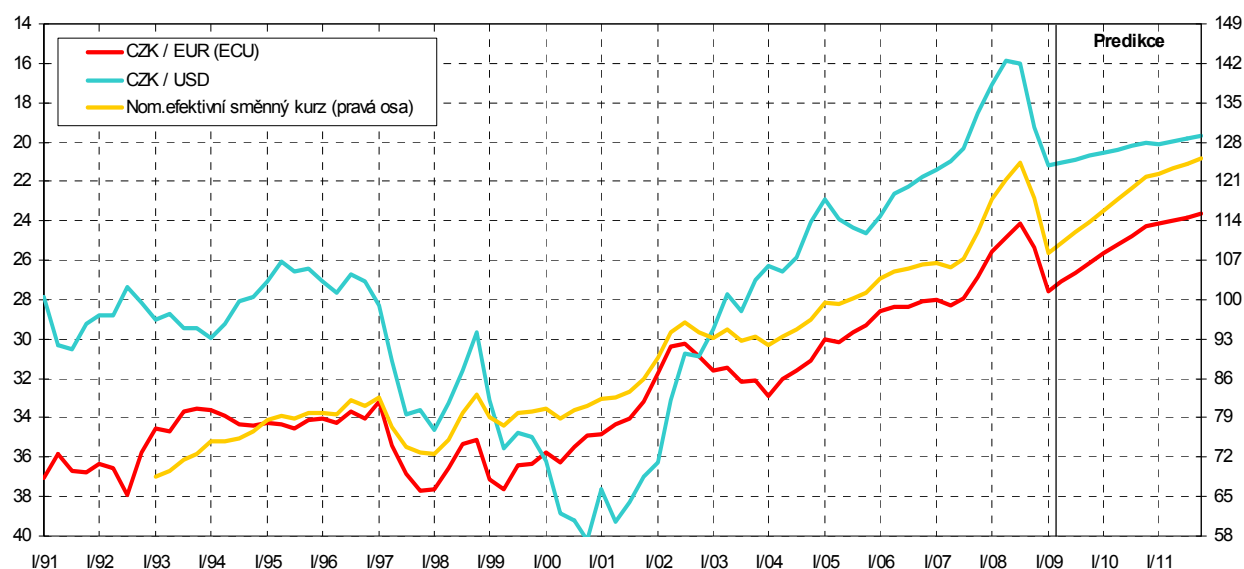
²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

Tabulka 4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2008				2009			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Směnné kurzy nominální:									
CZK / EUR		25,56	24,83	24,09	25,34	27,60	27,1	26,6	26,1
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	109,7	113,9	115,9	105,9	92,6	91,6	90,5	97,0
CZK / USD		17,08	15,89	16,05	19,25	21,21	21,0	20,9	20,7
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	125,3	132,0	126,7	96,3	80,5	75,5	76,9	93,0
Nominální efektivní směnný kurz	průměr 2005=100	117,9	121,4	124,3	118,1	108	110	112	114
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	110,8	114,7	115,9	105,3	91,8	90,7	90,1	96,4
Reálný směnný kurz									
vůči EA12	průměr 2005 = 100	117,0	119,2	122,1	117,9	108	110	110	113
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	110,2	113,0	114,3	105,4	92,5	92,1	90,4	96,0

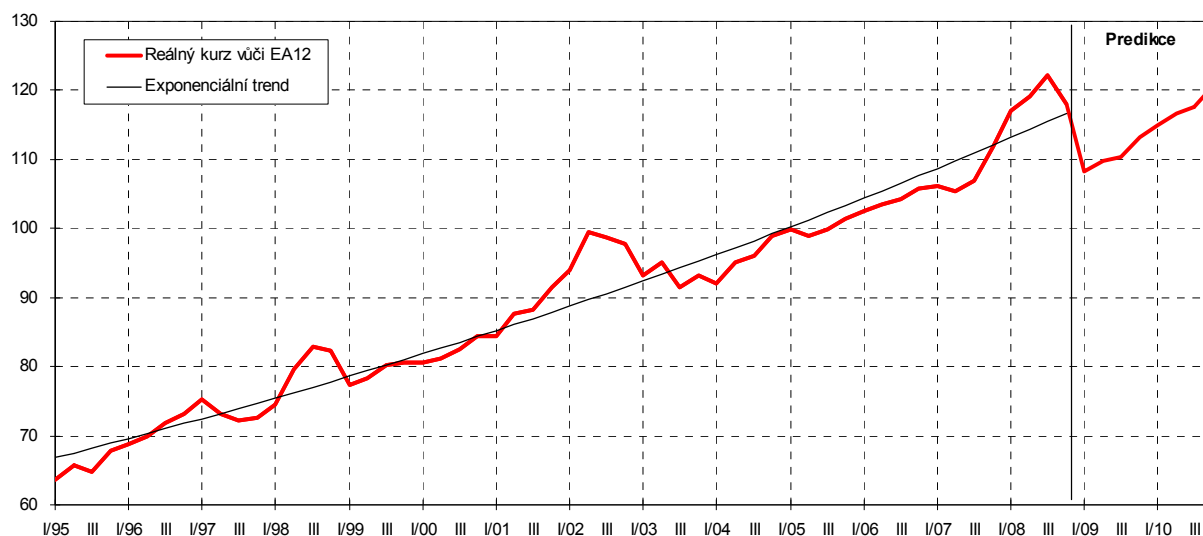
Graf 4.1: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2005=100 (pravá osa)

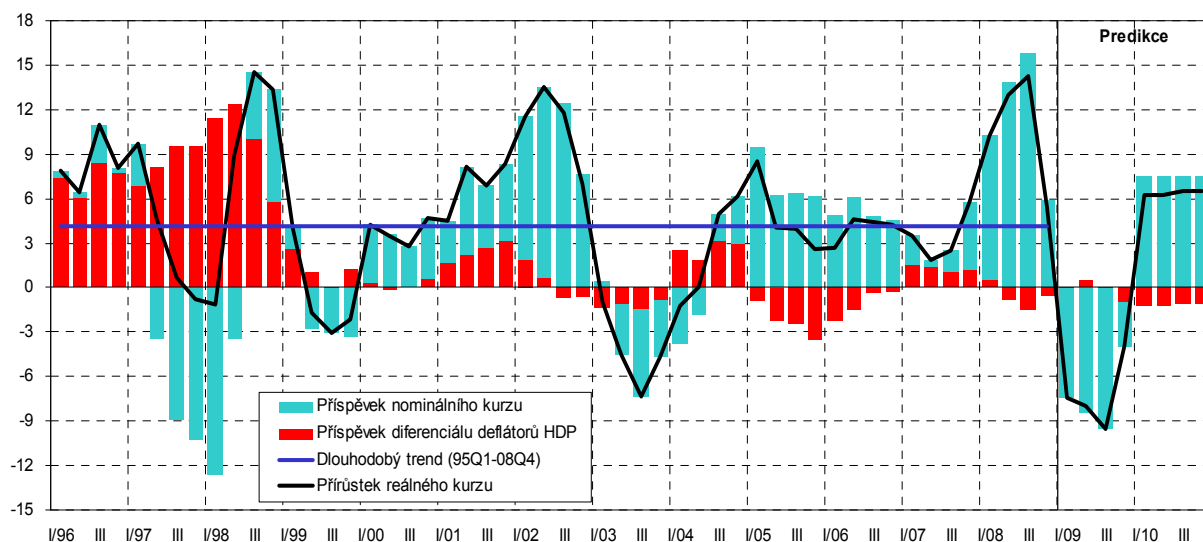
Graf 4.2: Reálný směnný kurz vůči EA12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátoři HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2005=100

Graf 4.3: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátořů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

Tabulka 4.3: Platební bilance – roční

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 <i>Predikce</i>	2010 <i>Predikce</i>
Vývoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	1270	1254	1371	1723	1869	2145	2479	2465	2195	2153
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	98,8	109,3	125,7	108,5	114,8	115,6	99,4	89,0	98,1
Dovoz zboží (fob) ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	1386	1326	1441	1736	1809	2079	2359	2362	2133	2089
	<i>předch.r.=100</i>	111,6	95,6	108,7	.	104,2	114,9	113,4	100,2	90,3	97,9
Obchodní bilance ²⁾	<i>m ld. Kč</i>	-117	-71	-70	-13	59	65	121	103	61	64
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3) ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	-88	-64	-68	-72	-110	-139	-124	-164	-100	-116
- ostatní ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	-29	-7	-1	46	149	179	212	233	130	150
- rozdíl mezi dovozem cif a fob	<i>m ld. Kč</i>	.	.	.	13	21	25	33	34	31	30
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	270	231	219	247	282	314	347	377	391	410
	<i>předch.r.=100</i>	101,8	85,7	94,8	.	114,3	111,2	110,4	108,9	103,5	105,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	212	209	206	231	245	268	290	295	295	309
	<i>předch.r.=100</i>	100,7	98,9	98,4	.	106,5	109,0	108,3	101,9	100,0	104,5
Bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	58	22	13	17	37	46	57	82	95	101
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-84	-116	-120	-157	-143	-181	-270	-289	-266	-287
z toho:											
- náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	-17	-18	-17	-16	-11	-13	-20	-35	-35	-36
- investiční výnosy	<i>m ld. Kč</i>	-66	-97	-103	-141	-132	-168	-251	-254	-231	-251
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	18	29	16	6	7	-13	-18	-10	4	24
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	-124	-136	-161	-147	-40	-82	-111	-114	-106	-97
Kapitálový účet	<i>m ld. Kč</i>	0	0	0	-14	5	8	20	31	46	49
Finanční účet	<i>m ld. Kč</i>	173	348	157	177	155	92	126	151	.	.
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. Kč</i>	208	271	54	102	280	90	179	150	.	.
- portfoliové investice	<i>m ld. Kč</i>	35	-47	-36	53	-81	-27	-57	-9	.	.
- ostatní investice ⁴⁾	<i>m ld. Kč</i>	-70	124	139	23	-44	29	4	10	.	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. Kč</i>	67	217	13	7	93	2	16	40	.	.
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	<i>m ld. Kč</i>	811	813	895	1012	1142	1194	1349	1551	1651	1714
Obchodní bilance / HDP ²⁾	%	-5,0	-2,9	-2,7	-0,5	2,0	2,0	3,4	2,8	1,7	1,7
Běžný účet / HDP	%	-5,3	-5,5	-6,2	-5,2	-1,3	-2,6	-3,2	-3,1	-2,9	-2,6
Finanční účet / HDP	%	7,3	14,1	6,1	6,3	5,2	2,9	3,6	4,1	.	.
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	34,5	33,0	34,7	35,9	38,3	37,1	38,2	41,9	45	46

¹⁾ V metodice fob (v cenách na hranici vyvážející země) od května 2004²⁾ Dovoz v metodice fob od května 2004³⁾ Dovoz v metodice cif (v cenách na hranici ČR včetně nákladů na přepravu a pojištění)⁴⁾ Včetně derivátů⁵⁾ Zahraniční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

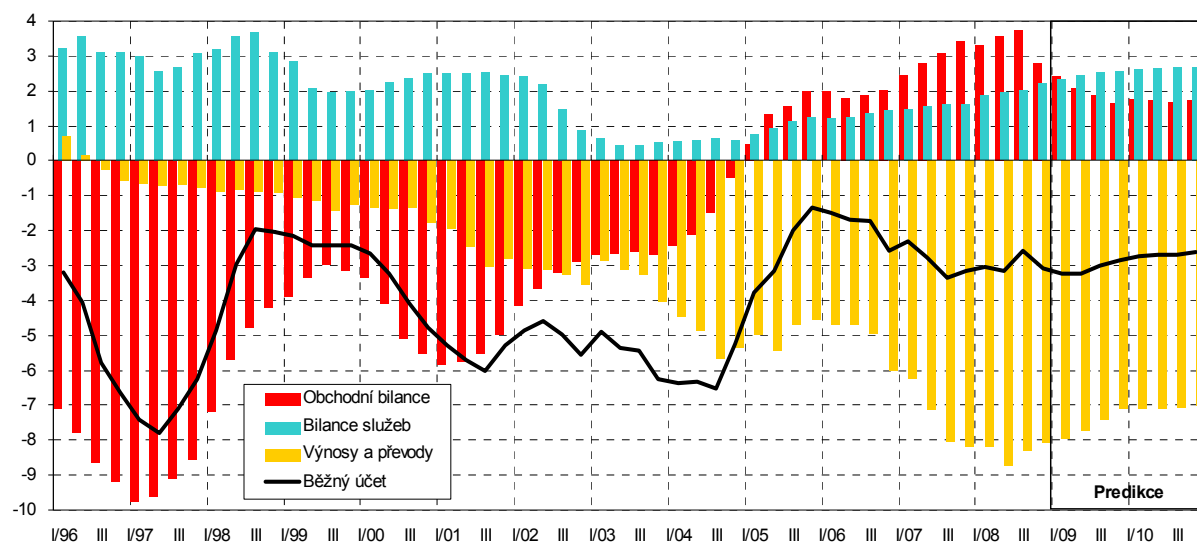
Tabulka 4.4: Platební bilance – čtvrtletní

		2008				2009			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Vývoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	644	652	602	568	509	570	565	551
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,1	106,0	99,5	86,3	79,0	87,4	93,9	97,0
Dovoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	601	613	574	574	480	543	545	566
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	108,1	104,2	98,3	91,0	79,8	88,6	94,8	98,6
Obchodní bilance	<i>m ld. Kč</i>	43	40	27	-7	29	27	21	-16
- minerální paliva (SITC 3) ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	-38	-42	-40	-44	-32	-24	-21	-23
- ostatní ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	72	73	60	29	54	43	34	-1
- rozdíl mezi dovozem cifa fob	<i>m ld. Kč</i>	9	9	8	9	7	8	8	8
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	89	96	96	97	93	100	98	99
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	119,9	108,7	102,6	106,4	104,0	104,0	103,0	103,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	67	74	76	78	66	73	77	79
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,4	104,6	98,7	98,2	99,0	99,0	101,0	101,0
Bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	22	22	20	18	27	27	22	20
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-36	-120	-70	-63	-33	-110	-65	-58
- náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	-6	-8	-10	-10	-6	-8	-10	-10
- investiční výnosy	<i>m ld. Kč</i>	-30	-112	-60	-53	-27	-102	-55	-48
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	1	2	-7	-6	1	1	1	1
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	30	-56	-30	-58	24	-55	-22	-53
Kapitálový účet	<i>m ld. Kč</i>	7	13	2	9	9	28	1	8
Finanční účet	<i>m ld. Kč</i>	-16	67	47	53	.	.	.	.
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. Kč</i>	22	53	41	34	.	.	.	.
- portfoliové investice	<i>m ld. Kč</i>	-13	39	8	-44	.	.	.	.
- ostatní investice	<i>m ld. Kč</i>	-24	-25	-3	63	.	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. Kč</i>	19	18	1	2	.	.	.	.
Zahraniční zadluženost	<i>m ld. Kč</i>	1355	1462	1513	1551	1586	1612	1632	1651

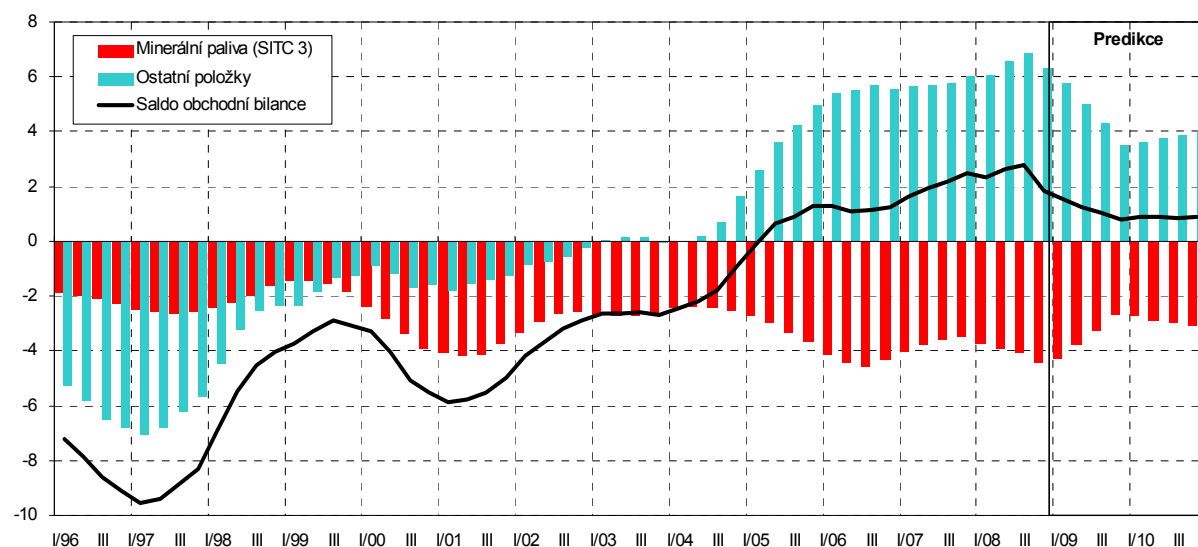
¹⁾ Dovoz v metodice cif

Graf 4.4: Běžný účet platební bilance

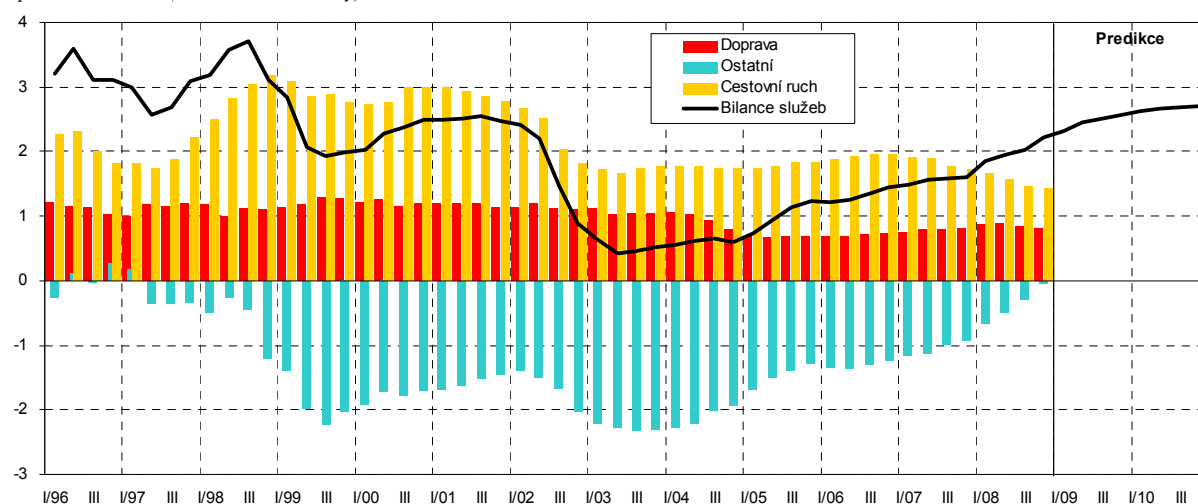
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

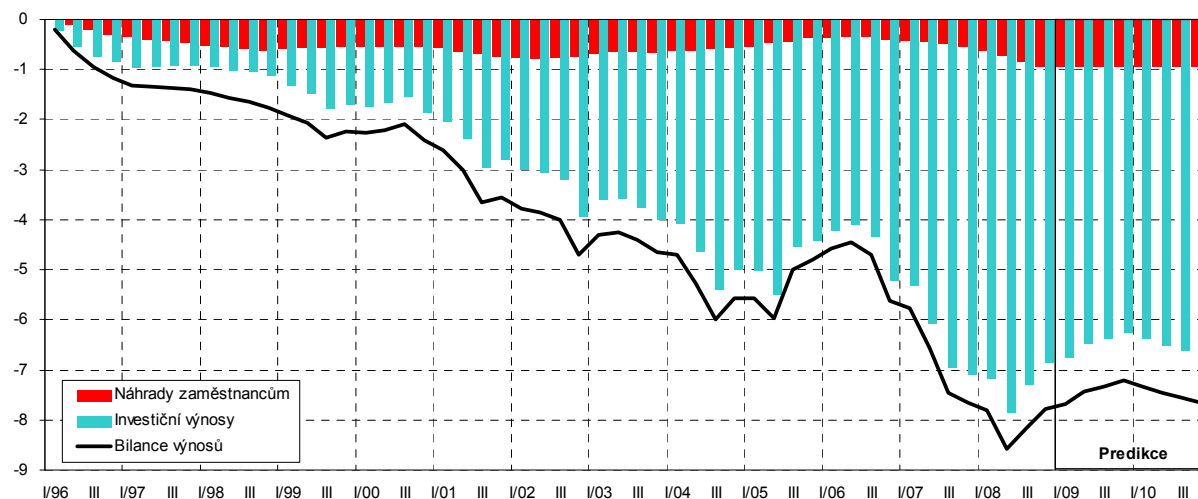
Graf 4.5: **Obchodní bilance** (vývoz *fob*, dovoz *cif*)
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf 4.6: **Bilance služeb**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf 4.7: **Bilance výnosů**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka 4.5: Rozklad vývozu zboží – roční

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
										Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2000=100	101,7	102,7	103,7	105,8	108,0	112,3	116,6	118,8	115	115
	předch.r.=100	101,7	101,0	101,0	102,0	102,1	103,9	103,9	101,9	96,6	99,9
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2000=100	101,2	101,3	105,8	112,3	118,5	127,8	130,6	131,6	126	125
	předch.r.=100	101,2	100,1	104,5	106,1	105,5	107,9	102,2	100,7	95,6	99,2
Exportní trhy ³⁾	průměr 2000=100	102,9	104,0	109,7	118,8	128,0	143,5	152,3	156,3	144	143
	předch.r.=100	102,9	101,1	105,5	108,2	107,8	112,2	106,1	102,6	92,3	99,1
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2000=100	110,9	116,2	120,3	136,7	141,7	147,3	160,6	165,5	154	157
	předch.r.=100	110,9	104,8	103,5	113,7	103,6	104,0	109,0	103,0	93,3	101,8
Export reálně	průměr 2000=100	114,1	120,8	132,0	162,4	181,3	211,4	244,6	258,7	223	225
	předch.r.=100	114,1	105,9	109,3	123,0	111,6	116,6	115,7	105,7	86,1	100,9
Směnný kurz ⁵⁾	průměr 2000=100	96,0	85,9	85,9	85,3	80,3	76,4	74,5	66,7	72	68
	předch.r.=100	96,0	89,5	100,0	99,3	94,1	95,1	97,5	89,6	108,4	93,5
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	průměr 2000=100	103,5	107,8	107,8	110,9	114,5	118,5	121,5	127,4	121	126
	předch.r.=100	103,5	104,2	100,0	102,8	103,2	103,5	102,5	104,9	95,3	104,0
Deflátor exportu	průměr 2000=100	99,3	92,7	92,7	94,6	92,0	90,5	90,5	85,0	88	85
	předch.r.=100	99,3	93,3	100,0	102,1	97,2	98,4	99,9	94,0	103,3	97,2
Export nominálně	průměr 2000=100	113,2	111,9	122,3	153,7	166,7	191,3	221,1	219,9	196	192
	předch.r.=100	113,2	98,8	109,3	125,7	108,5	114,8	115,6	99,4	89,0	98,1

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky 4.1.

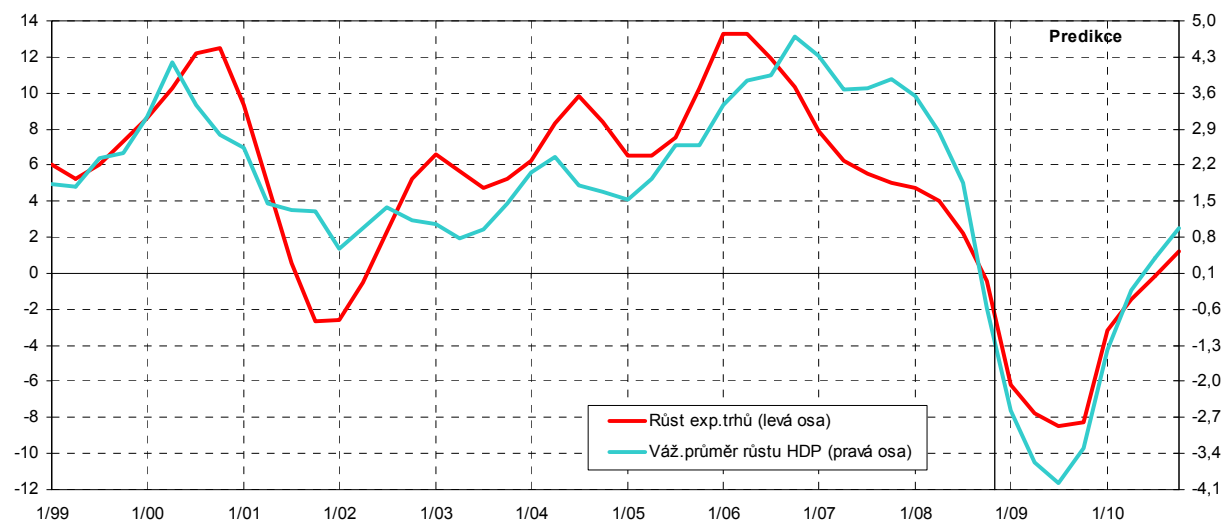
⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka 4.6: Rozklad vývozu zboží – čtvrtletní

		2008				2009			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
HDP	průměr 2000=100	119,1	119,2	119,1	117,9	116	115	114	114
	předch.r.=100	103,5	102,8	101,8	99,4	97,3	96,3	96,0	96,7
Dovozní náročnost	průměr 2000=100	131,5	131,9	131,5	131,3	127	126	125	125
	předch.r.=100	101,2	101,2	100,4	100,2	96,5	95,7	95,4	94,9
Exportní trhy	průměr 2000=100	156,7	157,1	156,7	154,8	147	145	143	142
	st.obd.p.r.=100	104,7	104,0	102,2	99,6	93,8	92,2	91,5	91,7
Exportní výkonnost	průměr 2000=100	170,1	174,8	163,6	153,2	144	157	159	158
	st.obd.p.r.=100	107,6	110,2	106,1	89,4	84,5	90,0	97,0	103,0
Export reálně	průměr 2000=100	266,4	274,7	256,3	237,2	211	228	228	224
	st.obd.p.r.=100	112,7	114,7	108,4	89,1	79,3	83,0	88,8	94,5
Směnný kurz	průměr 2000=100	68,1	66,2	64,6	68,0	74	73	72	71
	st.obd.p.r.=100	90,3	87,2	86,3	95,0	108,9	110,3	111,0	103,7
Dosahované ceny na zahr. trzích	průměr 2000=100	126,6	128,1	129,6	125,6	116	122	124	124
	st.obd.p.r.=100	105,2	106,1	106,3	102,0	91,5	95,5	95,3	99,0
Deflátor exportu	průměr 2000=100	86,2	84,7	83,8	85,4	86	89	89	88
	st.obd.p.r.=100	95,0	92,5	91,7	96,9	99,6	105,3	105,8	102,7
Export nominálně	průměr 2000=100	229,7	232,7	214,6	202,5	182	203	202	197
	st.obd.p.r.=100	107,1	106,0	99,5	86,3	79,0	87,4	93,9	97,0

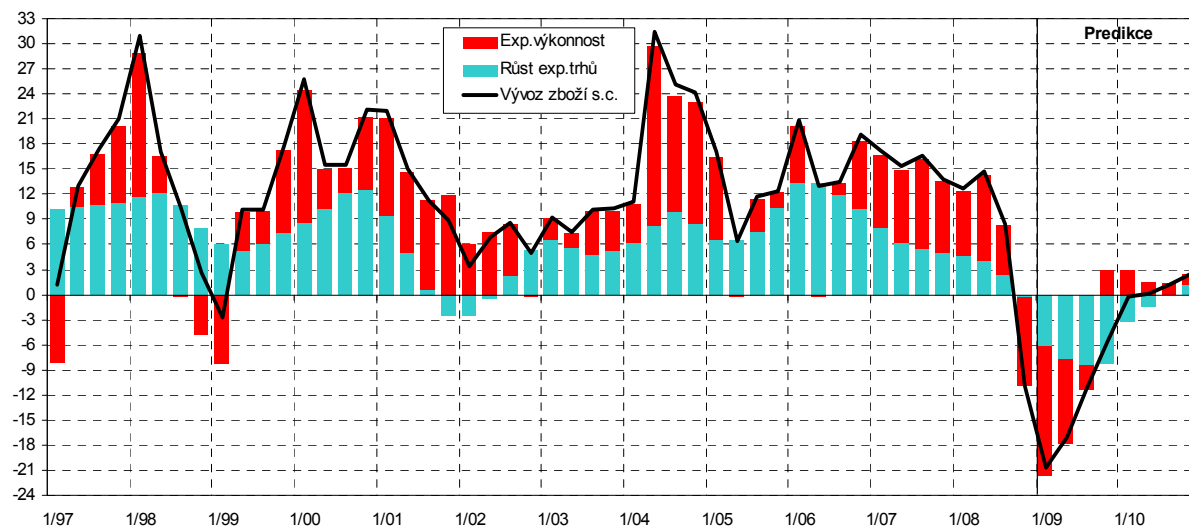
Graf 4.8: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

tempa růstu v %

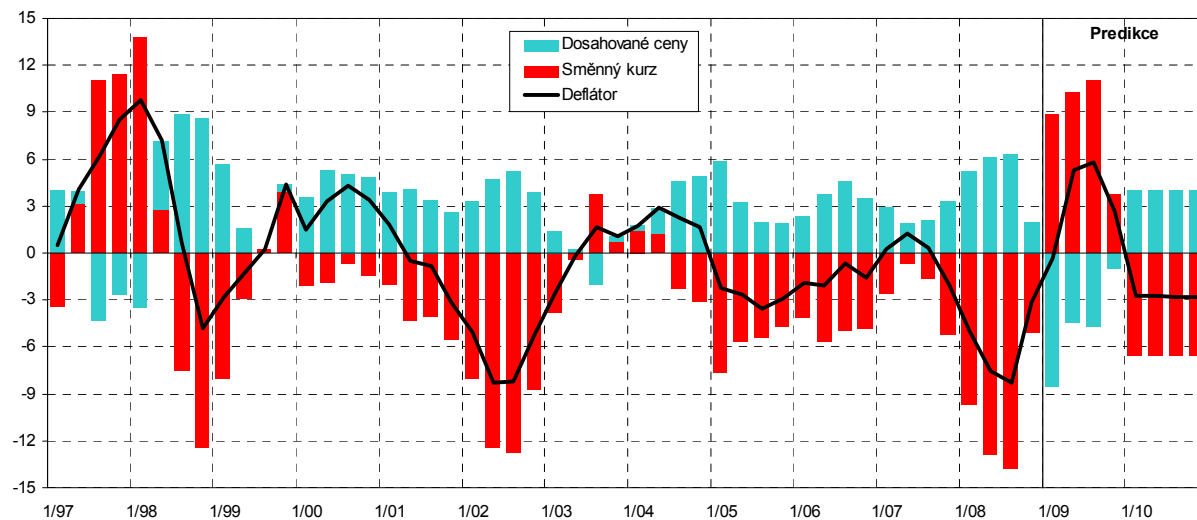
Graf 4.9: Vývoz zboží reálně

rozklad meziročního růstu v %

Graf 4.10: Deflátor vývozu zboží

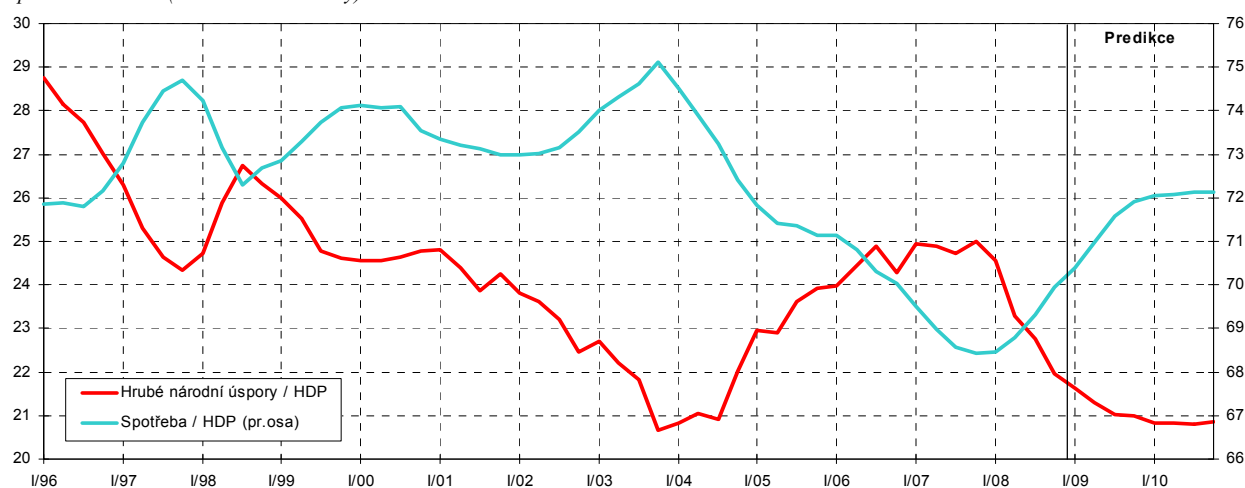
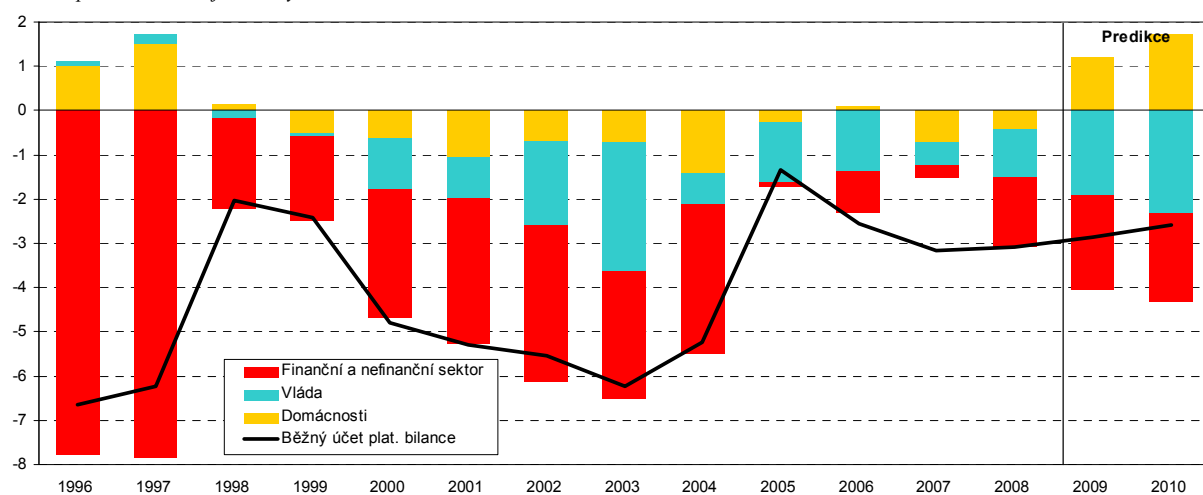
rozklad meziročního růstu v %

Tabulka 4.7: Úspory a investice – roční

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
									Předb.	Predikce	Predikce
Tvorba hrubého kapitálu	% HDP	29,5	28,6	27,2	27,5	25,7	26,5	26,5	25,0	23,8	23,4
- fixní kapitál	% HDP	28,0	27,5	26,7	25,8	24,9	24,6	24,3	24,0	23,0	22,8
- změna zásob a rezerv	% HDP	1,5	1,1	0,5	1,7	0,8	1,9	2,2	1,1	0,8	0,6
- vládní sektor	% HDP	3,6	3,9	4,4	4,7	4,9	5,0	4,9	5,3	6,1	6,8
- domácnosti	% HDP	5,1	5,2	4,8	4,7	4,5	4,7	5,3	4,8	4,6	4,7
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	20,8	19,4	18,1	18,1	16,3	16,7	16,4	15,0	13,1	11,9
Hrubé národní úspory	% HDP	24,2	22,4	20,7	22,0	23,9	24,3	25,0	22,0	21,0	20,8
- vládní sektor	% HDP	2,7	2,0	1,4	4,0	3,5	3,6	4,3	4,3	4,2	4,5
- domácnosti	% HDP	4,1	4,5	4,1	3,3	4,3	4,8	4,6	4,3	5,7	6,4
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	17,5	15,9	15,2	14,7	16,1	15,8	16,1	13,4	11,0	9,9
Finanční bilance											
- vládní sektor	% HDP	-0,9	-1,9	-2,9	-0,7	-1,3	-1,4	-0,5	-1,1	-1,9	-2,3
- domácnosti	% HDP	-1,1	-0,7	-0,7	-1,4	-0,3	0,1	-0,7	-0,4	1,2	1,7
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	-3,3	-3,5	-2,9	-3,4	-0,1	-0,9	-0,3	-1,6	-2,1	-2,0
- metodologická diference ¹⁾	% HDP	0,0	0,6	0,3	0,2	0,4	-0,3	-1,6	0,0	0,0	0,0
Běžný účet platební bilance	% HDP	-5,3	-5,5	-6,2	-5,2	-1,3	-2,6	-3,2	-3,1	-2,9	-2,6

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 4.11: Hrubé národní úspory a spotřeba
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)Graf 4.12: Finanční bilance sektorů
rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech, v % HDP

Pozn.: Rozdíl mezi součtem finančních bilancí a běžným účtem je způsoben metodologickou diferencí mezi národními účty a statistikou platební bilance.